

Stockholm den 20 februari 2023

Näringsdepartementet
Landsbygdsavdelningen

Yttrande gällande SOU 2022:43, Friska djur behöver inte antibiotika – bättre verkan genom internationell påverkan

Svenska Djurskyddsföreningen (SDF) har uppmärksammat att Näringsdepartementet brett om synpunkter på betänkande av utredningen om en effektivisering av Sveriges arbete för ansvarsfull och minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt. SDF välkomnar utredningen och upplever den som grundligt genomförd men vill lämna några korta kommentarer på innehållet.

Sammanfattning:

SDF arbetar brett för ett gott djurskydd och en god djurvälstånd hos alla djur. Det är av stor vikt att fokus läggs just på bra djurskydd och vi tycker att möjligheten att dölja en bristfällig djurhållning med antibiotika bör minimeras genom att stärka kontroller inom EU och prioritera utbildning globalt. Internationellt påverkansarbete och möjlighet att bidra med kunskap och erfarenhet globalt kommer att kräva både ekonomiska och personella resurser och det är viktigt att resurserna läggs på rätt saker, vi vill där poängtera vikten av utbildningsinsatser.

För att få ett helhetsgrepp om antibiotikaanvändningen anser vi att man ska inkludera havslevande djur samt sällskapsdjuren.

2

En förutsättning för att arbetet med att minska användandet av antibiotika i djurhållningen ska prioriteras, är att det råder samsyn kring vilka fördelar det medför, och att det inte inverkar negativt på lönsamheten i livsmedelsproduktionen. I Sverige har vi generellt en hög kunskapsnivå om hotet från antibiotikaresistenta bakterier, och det är möjligt för lantbrukare att sälja kött och mjölkprodukter till ett högre pris än det som motsvarande importerade livsmedel betingar. Prisskillnaden kan kompensera för exempelvis en lägre djurtäthet och andra - ibland kostsamma - åtgärder som bidrar till en god djurhälsa.

SDF anser därför att det är viktigt att allokera tillräckliga resurser till utbildningsinitiativ som belyser internationella aktörers incitament för att arbeta mer med att minska sitt

antibiotikaavtryck, och att bistå med verktyg som kan hjälpa dem till förändringar i produktionen med bibehållen lönsamhet. Det är också angeläget att ha en bred diskussion i påverkansarbetet, genom att inkludera företrädare för olika myndigheter, inte minst Folkhälsomyndigheten.

2.4.4

Det är glädjande att utredningen tar upp antibiotikaresistens som en hållbarhetsfråga och utifrån ett One Health-perspektiv. Enligt vår mening bör dock fler djurslag inkluderas under One Health-paraplyet - vi saknar havslevande djur, inte minst i räk- och fiskodlingar såväl som sällskapsdjur.

Det finns inget förbud eller begränsning i lagstiftningen på EU-nivå för veterinärer att sälja läkemedel. I EU generellt, utanför Norden, är det allmänt förekommande att veterinärer/kliniker säljer receptbelagda läkemedel t ex antibiotika. Försäljningen kan utgöra en stor del av veterinärens inkomst. Det finns även en uppenbar risk att veterinärer föreskriver mer antibiotika än nödvändigt för att tjäna pengar.

Att anställda på Anicura (ägt av ett multinationellt företag) och Evidensia (ägt av riskkapitalister) skulle påverka till en minskad antibiotikaanvändning är inte troligt. Förmodligen agerar veterinärerna enligt "normen" i det land de verkar. Då det gäller egen läkemedelsförsäljning så måste de säkert följa med strömmen eftersom det skulle vara impopulärt/konkurrensnackdel om djurägaren inte kan ta ut recept/köpa läkemedel på kliniken efter veterinärbesöket - om man är van vid att kunna göra det och skulle få den "servicen" vid andra kliniker.

4.6

SDF stödjer utredningens synpunkt om

- att WOAH strategiskt är en viktig organisation för arbetet med ansvarfull antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt
- att en svensk expert centralt placerad i organisationen skulle gynna påverkansarbetet

5.5

SDF stödjer förslaget om att lägga mer resurser på att påverka policy inom EU och internationellt. Tillföra betydligt mer resurser till djur- och livsmedelssidan samt likt folkhälsosidan tydliggöra hur medlen ska användas.

6.5.1

SDF delar uppfattningen att Djurhälso- och rådgivningsorganisationerna bör inkluderas som en del av den svenska resursbasen i det internationella arbetet och vi anser att ekonomiska resursen bör tilldelas organisationerna för att möjliggöra deras deltagande i det internationella arbetet.

8.1.3

Svenska experters insatser inom djur och livsmedelssektorn i det internationella arbetet är viktigt men för att kunna agera framgångsrikt på internationell nivå och göra skillnad behövs

träning och mentorskap. SDF tycker att det här bör prioriteras så att svenska experter ges rätt förutsättningar att verka internationellt.

Kap. 13 och 14

Svenska Djurskyddsforeningen stödjer de förslag som utredningen lägger fram i kapitel 13 Hur myndigheternas arbete kan effektiviseras och utvecklas samt i kapitel 14 Veterinär antibiotikaförskrivning och då framförallt 14.2.1.

För Svenska Djurskyddsforeningen

Ordförande

Lillemor Wodmar

Leg. veterinär